

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 12CoP/34/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4118208075
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 09. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Renáta Pátrovičová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2021:4118208075.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Renáty Pátrovičovej a sudkýň JUDr. Sone Zmekovej a JUDr. Denisy Šaligovej v právnej veci navrhovateľa - manžela: Y. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom W. - H., R. XXX/X, zastúpený: Mgr. Martin Hurtaj, advokát so sídlom Advokátskej kancelárie v Nitre, Štefánikova trieda 15 proti manželke: X. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom W., C. XXX/X, t.č. bytom W., F. X, zastúpená: Advokátska kancelária ADVOKÁT JUDr. PETER TIMKO spol. s r.o. so sídlom v Nitre, Štefánikova trieda 6, IČO: 50 528 874, o rozvod manželstva a úpravu pomerov rodičov na čas po rozvode manželstva k maloletej X. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom u rodičov, zastúpenej Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny W., U. M. XX ako kolíznym opatrovníkom, o odvolaní manželky - matky proti rozsudku Okresného súdu Nitra zo dňa 13. mája 2021 č. k. 24P/191/2018-260 takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti vo výrokoch II., III., IV., V. a VI. týkajúcich sa maloletého dieťaťa a vo výroku VII. o trovách konania **p o t v r d z u j e .**

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Nitra (súd prvej inštancie) rozsudkom zo dňa 13. mája 2021 č. k. 24P/191/2018-260 (napadnutý rozsudok) I. manželstvo navrhovateľa Y. V., nar. XX.XX.XXXX a manželky X. V., rod. C., nar. XX.XX.XXXX, uzatvorené dňa XX.XX.XXXX v Y., zapísané v knihe manželstiev Matričného úradu Y. vo zväzku XX, ročník XXXX, na strane XX, pod poradovým číslom XX rozviedol, II. upravil výkon rodičovských práv a povinností k maloletej X. V., nar. XX.XX.XXXX na čas po rozvode tak, že maloletú zveril do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov a to tak, že otec dieťaťa je povinný zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloletú v 1., 2., 4., 5., 7., 8., 10., 11., 13., 14., 16., 17., 19., 20., 22., 23., 25., 26., 28., 29., 31., 32., 34., 35., 37., 38., 40., 41., 43., 44., 46., 47., 49., 50., 52., 53. kalendárnom týždni v roku a matka dieťaťa je povinná zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloletú v 3., 6., 9., 12., 15., 18., 21., 24., 27., 30., 33., 36., 39., 42., 45., 48., 51. kalendárnom týždni v roku s výnimkou vianočných prázdnin, III. v období od 22.12. do 7.1. bude maloletá v nepárnom roku v osobnej starostlivosti otca a to od 22.12. od 18:00 hod. do 26.12. do 18:00 hod., od 3.1. od 18:00 hod. do 7.1. do 18:00 hod. a v osobnej starostlivosti matky od 26.12. od 18:00 hod. do 3.1. do 18:00 hod. a v párnom roku bude maloletá v osobnej starostlivosti matky od 22.12. od 18:00 hod. do 26.12. do 18:00 hod., od 3.1. od 18:00 hod. do 7.1. do 18:00 hod. a v osobnej starostlivosti otca od 26.12. od 18:00 hod. do 3.1. do 18:00 hod., IV. rodič, ktorého osobná starostlivosť prechádza na druhého rodiča je povinný maloleté dieťa v mieste svojho bydliska včas a riadne odovzdať druhému rodičovi a to vždy v poslednú nedeľu jeho osobnej starostlivosti o dieťa o 18:00 hod. alebo počas obdobia od 22.12. do 7.1. v deň a čas určený pre toto obdobie. Druhý rodič je povinný maloleté dieťa včas a riadne prevziať do svojej osobnej starostlivosti, V. výživné rodičom neurčil, VI. určil, že právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok majú

obaja rodičia, VII. o trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. V odôvodnení rozsudku súd prvej inštancie uviedol, že navrhovateľ - manžel, otec sa svojím písomným návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa XX.XX.XXXX domáhal rozvodu manželstva s manželkou X. V., nar. XX.XX.XXXX a úpravy práv a povinností rodičov na čas po rozvode manželstva k maloletej X. V., nar. XX.XX.XXXX. L. návrh odôvodnil navrhovateľ tým, že ich manželstvo bolo harmonické, ale v apríli XXXX prichytil manželku s iným mužom, odišla zo spoločnej domácnosti, očakáva dieťa s jej novým partnerom. Maloletá X. zostala s ním. Maloletú X. žiadal zveriť buď do jeho osobnej starostlivosti, alebo do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, nakoľko maloletá má s matkou ambivalentný vzťah. Ich rozchod maloletú poznačil a preto vyhľadali pomoc psychologičky. Taktiež uviedol, že obaja rodičia dcéru milujú a chcú sa o ňu starať, dokážu spolu komunikovať v záujme maloletej. Keď si matka našla nové bývanie začali si maloletú striedať, zo začiatku to bolo zlé, no postupne si začala maloletá zvykať. Aktuálne nemá žiadny problém s tým, aby maloletá komunikovala s matkou v čase keď je u neho a je to aj naopak.

3. Matka na pojednávaní uviedla, že v manželstve mali dlhodobejšie názorové nezhody a to kvôli matke manžela, ktorý sa vždy riadil tým čo povie, ako rozhodne jeho matka. Tak sa stalo, že si následne našla priateľa Y. N. a ich vzťah prerástol do intímneho v apríli XXXX. Aktuálne žijú v prenajatom byte v W.. Taktiež uviedla, že dcéra má manžela rada, majú dobrý vzťah, nechce brániť v žiadnych kontaktoch.

4. Kolízny opatrovník v konečnom návrhu navrhol, aby v prípade rozvodu bola maloletá X. zverená do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov s modelom dva týždne u otca a jeden týždeň u matky s tým, že styk počas vianočných sviatkov bude upravený tak, ako to už majú odskúšané, výživné navrhol rodičom neurčiť.

5. Z vykonaného dokazovania súd prvej inštancie zistil, že manželstvo účastníkov konania bolo uzavreté dňa XX.XX.XXXX v Y., počas manželstva sa im narodila maloletá X. V., nar. XX.XX.XXXX. Podľa vyjadrenia manžela bolo manželstvo spočiatku harmonické a plnilo svoje funkcie, následne zistil manželkinu neveru. Manželka videla neveru ako dôsledok toho, že mali v manželstve dlhodobejšie názorové nezhody a to kvôli matke manžela, ktorej názor manžel rešpektoval viac ako jej názor. Od XX.X.XXXX nežijú manželia v spoločnej domácnosti, manželka býva spolu so svojim partnerom a ich dvomi spoločnými maloletými deťmi v podnájme, za ktorý mesačne uhrádzajú sumu 450 eur. Manželka je na rodičovskej dovolenke a poberá rodičovský príspevok 378,10 eura. Partner matky má vyživovaciu povinnosť iba voči dvom spoločným maloletým deťom. Jeho príjem je cca 1.100 až 1.200 eur, poberá prídavky na dve spoločné maloleté deti H., nar. XX.X.XXXX a Y., nar. XX.XX.XXXX po 25,50 eura na každé dieťa (otcovstvo k uvedeným maloletým deťom bolo manželom matky zapreté v konaniach sp. zn. 10Pc/29/2020 a 7Pc/3/2019). Matka je doma s oboma maloletými deťmi a zabezpečuje osobnú starostlivosť o ne. Podľa jej vyjadrenia má s deťmi bežné výdavky primerané ich veku. Manžel býva v Y. nájomnom byte, kde platí náklady spojené s bývaním cca. 450 eur. Poberá prídavky na maloletú X. vo výške 25,50 eura. Pracuje vo firme L. K., L..C..I.. ako L. s príjmom 720 eur mesačne. Na maloletú poberá prídavky, z toho sa jej platí škola, družina 15 eur a strava v škole. Výdavky na maloletú spočívajú v bežných nákladoch na stravu, oblečenie, školské potreby a pomôcky. Maloletá navštevuje X. ročník základnej školy, poplatky za školský klub sú 15 eur mesačne a 15 eur štvrťročne je zábezpeka na obedy v školskej jedálni. Zvýšené výdavky maloletej spočívajú v návšteve M. krúžku, kde sa platí cca 60 eur mesačne plus náklady spojené so športovým výstrojom. Manželstvo sa nachádza v takom trvalom, hlbokom a nenapraviteľnom rozvrate, že je vylúčené obnovenie manželského spolužitia ako aj obnovenie plnenia funkcií manželstva, manželka žije v novom partnerskom vzťahu, z ktorého pochádzajú už dve maloleté deti. Od obdobia ako rodičia prestali žiť v spoločnej domácnosti, maloletá začala navštevovať matku iba na pár hodín bez prespania, od júna XXXX začala v domácnosti matky aj prespávať a od júla XXXX si rodičia dieťa striedali podľa pracovnej doby matky tak, že dieťa bolo tri dni u otca a dva dni u matky. Od septembra XXXX prebieha striedanie maloletej u rodičov v týždňových intervaloch.

6. Rodičia navštívili s maloletou psychologičku Y.. Y. U., T.. z dôvodu, že maloletá bola plačlivá, úzkostná, menila sa jej nálada, bolo prítomné depresívne ladenie. Maloletá viac inklinuje k otcovi, stotožňuje sa s ním, matku má rada, avšak opisuje čas strávený s matkou bez entuziazmu.

7. Kolízny opatrovník vykonal pohovor s maloletou dňa X.X.XXXX na základe podnetu otca z dôvodov, že maloletá odmieta návštevy u starých rodičov zo strany matky v Y.. Maloletá uviedla, že tam nechodí rada, pretože dedko s babkou sa stále hádajú a dedko kričí. Maloletá tiež uviedla, že je na maminu nahnevaná, pretože ju stále klame, naposledy ju oklamala, keď jej sľúbila, že nebudú spať u babky v Y. a potom tam spali. Aj keď to mamine povedala, že sa tam necíti dobre, nič sa nestalo. Kolízny opatrovník vykonal pohovor s maloletou aj dňa XX.X.XXXX, v tom čase maloletá bývala striedavo u svojich rodičov,

dva až tri dni u otca a dva dni u matky. Maloletá sa vyjadrila, že u maminy sa má zle, pretože jej sestrička často plače v noci a potom keď aj zaspí, tak sa jej snívajú zlé sny. Mamina sa s ňou nehrá, iba do obchodov chodievajú nakupovať. S maminou a jej súčasným partnerom má dobrý vzťah, chcela by ale bývať u otca. Maloletá sa tiež vyjadrila, že keď chodí s maminou nakupovať, táto si do košíka naberie veci, skryje sa medzi regálmi a potom tie veci čo majú v košíku dá do tašky a nezaplatí ich. Maloletá uviedla, že takéto správanie má mamina často.

8. Zo správy Materskej školy A. G. XX W., ktorú maloletá navštevovala, vyplýva, že bola veselá a šťastná dieťa, s rodičmi nemala problém, nevyhradzovala si kto má pre ňu prísť. Od apríla XXXX zostala utiahnutá, stále nad niečím rozmýšľala. Stalo sa, že keď maloletá ochorela, volali matku, ale tá nedvíhala telefón, otec prišiel hneď. Maloletá v škôlke nepovedala, že matka odišla, dozvedeli sa to od otca. Iba keď prišla pre ňu mama, nechcela s ňou ísť a dožadovala sa otca. Na otca sa tešila, spolu mali rôzne aktivity. Postupne si zvykala a musela znášať striedavú starostlivosť. Bolo na nej vidieť keď mala pre ňu prísť mama. Keď sa jej narodila sestrička, nechcela o tom hovoriť a ani povedať jej meno. Koncom školského roka sa stalo, že počas dňa plakala, lebo mala ísť k mame. Mama sa k nej správala milo, ale v dieťati niečo bolo ako zrada od matky. Keď kreslila rodinu, nakreslila celú pôvodnú rodinu. Matka s nimi o situácii nekomunikovala, k ničomu sa nevyjadrovala, nepýtala sa ako X. funguje počas dňa v materskej škole.

9. Ďalej súd prvej inštancie uviedol, že zo znaleckého posudku vypracovaného znalkyňou T. E. V. vyplýva, že obidvaja rodičia chcú vychádzať v ústrety potrebám svojej dcéry a sú schopní zabezpečiť potrebnú starostlivosť na úrovni inštrumentálnych potrieb a rozvoja jej osobnosti. Matka však dostatočne nereflektuje na prežívanie dcéry, byť jej nápomocná sa vnútorne a vzťahovo vyrovnáť s rozdelením rodiny, preto sa X. viac prikláňa k otcovi. Otec sa snaží o emocionálnu podporu dcéry a rozvoj jej ambícií a ega, v jeho sociálnom prostredí však dochádza k nahrádzaniu ženskej primárnej vzťahovej osoby matky starou matkou, k čomu prispieva aj jeho postoj. Preto je potrebné, aby sa matka postupne k maloletej viac približovala vzťahovo, výchovným prístupom, vyhradením výlučného času matka - dcéra, tiež porozumením X. prežívania nielen radostí, ale aj smútku a hnevu z rozpadu jej rodiny, tak aby sa X. pred matkou neuzatvárala a sama ju nevytesňovala. Primárnymi emocionálnymi osobami sú aktuálne pre dieťa otec a jeho blízka rodina, dedko a babka, títo sú pre ňu bazálna a emocionálna istota, ktorá sa nezmenila. Vo vzťahu k otcovi je maloletá pozitívna, preferuje ho ako primárnu vzťahovú osobu, cíti sa pri ňom dobre, pozitívne. Vo vzťahu k matke je maloletá aktuálne ambivalentná, navonok pozitívna, vo vnútornom prežívaní negatívna až negativistická, nakoľko napríklad nemá dostatočne odkomunikovaný odchod matky zo spoločnej domácnosti a tým jej opustenie. Maloletá popisuje aj prežívanie sklamanie so správaním matky voči nej. Matka je vo vzťahu k otcovi neutrálna, otvorená a spolupracujúca, aktuálne ich vzťah hodnotí ako funkčný a pozitívny. Vo vzťahu k matke je otec kritický a to najmä na jej správanie voči dieťaťu, spolu však vedia v rámci starostlivosti kooperovať a flexibilne sa prispôsobovať. Nebolo zistené ovplyvňovanie dieťaťa jedným rodičom v neprospech druhého rodiča. Striedavá osobná starostlivosť (týždňová) je vhodná, nakoľko umožňuje vzťahový vplyv obidvoch rodičov vo svojich rolách primárnych vzťahových osôb. Maloletá bola v správaní menej spontánna, detsky ustarostená, záleží jej na tom, aby bola vypočutá, že chce byť viacej s otcom a ťažko sa jej voči matke komunikuje. Znalkyňa uviedla, že aktuálne je treba sa pozrieť na prežívanie dieťaťa z jej pohľadu. Úplne ideálne by bolo, keby sa rodičia aj bez súdu dohodli na flexibilnej dobe, ktorý by strávila X. v domácnosti otca. Možno by matke pomohlo ak by maloletá videla tú veľkorysosť, niečo čo jej umožní pracovať s ambivalentnosťou vzťahu, ktorý voči matke má. Videla by, že mamina spravila niečo v jej prospech. Z pohľadu maloletej je lepší model striedania navrhnutý otcom, treba sa pozerať na záujem dieťaťa, niekedy nerozhoduje koľko dní sa rodič o dieťa stará, ale ako intenzívne. Podľa jej názoru je lepší model striedania dva týždne s otcom a týždeň s matkou, lebo sa vyjde v ústrety dieťaťu, dieťa to bude brať tak, že mamina berie ohľad na moje potreby.

10. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa § 100 Civilného sporového poriadku, § 18, § 23 ods. 1, 2, 3, § 24 ods. 1, 2, 4, § 62 ods. 1, 2, 4, 5, 6, § 75 ods. 1, § 76 ods. 1 Zákona o rodine, § 52 Civilného mimosporového poriadku.

11. Dospel k záveru, že vzťahy medzi účastníkmi konania sú tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo si neplní svoj spoločenský účel. Manželstvo nevytvára harmonické a trvalé životné spoločenstvo, ktoré by zabezpečilo riadnu výchovu maloletého dieťaťa. Rozvrat predmetného manželstva sa vzhľadom na jeho dĺžku a intenzitu narušenia vzťahov javí ako nenapraviteľný. Zo strany manžela prišlo k strate dôvery voči manželke z dôvodu jej nevery, táto je už angažovaná v novom partnerskom vzťahu, z ktorého pochádzajú už dve maloleté deti. Vzhľadom k uvedeným skutočnostiam návrhu navrhovateľa vyhovel a manželstvo rozviedol.

12. Súd prvej inštancie maloletú X. zveril do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, čo navrhli obaja rodičia, keďže dospel k záveru, že pre maloletú X. je striedavá osobná starostlivosť obidvoch

rodičov vhodná a zohľadňuje prvoradý záujem maloletej na jej ďalšom zdravom psychickom a fyzickom vývoji. Pri určení rozsahu času, počas ktorého bude maloleté dieťa v osobnej starostlivosti otca a v osobnej starostlivosti matky, sa priklonil k návrhu otca a kolízneho opatrovníka maloletej. Vychádzal z toho, že z vykonaného dokazovania je zrejmé, že maloletá má vytvorenú silnejšiu citovú väzbu na svojho otca, v ktorej domácnosti sa cíti byť oceňovaná. Bývanie u otca je pre ňu modelom foriem regulačnej aktivity. Bývanie u matky vníma ako negatívne prežívanie a očakáva zásah a úpravu podmienok z vonka. Vo vzťahu k matke sa uzatvára, otec je pre maloletú X. zdrojom uznania ambícií, ktoré posilňuje jej rozvoj ega. Otec je pre ňu primárnou emocionálnou osobou spolu so svojou blízkou rodinou, v ktorých spoločnosti sa maloletá cíti dobre a pozitívne. Primárna väzba medzi matkou a maloletou je ovplyvnená X. negatívnym spracovávaním odchodu matky zo spoločnej domácnosti, ktorý nebol zo strany matky pre maloletú kognitívne aj emocionálne odkomunikovaný a matka na toto vzdialenie vo vzťahu s X. dostatočne nereflektuje. Ambivalentný vzťah k matke mala maloletá X. aj v minulosti, po tom, čo matka opustila spoločnú domácnosť a zaangažovala sa v novom partnerskom vzťahu. V konaní nebolo zistené, že by otec maloletú v tomto smere ovplyvňoval a dá sa povedať, že aj napomáhal k udržaniu citových väzieb medzi maloletou a jej matkou a to hlavne tým, že sa s matkou dohodol na striedaní v starostlivosti o maloletú X.. Aj napriek tomu, že maloletá bola od apríla XXXX približne rovnaký čas v starostlivosti otca a v starostlivosti matky, jej preferencia starostlivosti zo strany otca a jej silnejšie pripútanie k nemu sa nezmenilo. Želanie maloletej je byť dlhšiu dobu v starostlivosti otca a podľa vyjadrenia znalkyne na pojednávaní, splnenie tohto želania by mohlo prekvapivo napomôcť práve k odstráneniu ambivalencie maloletej X. voči svojej matke. Z uvedených skutočností je zrejmé, že modelom striedania maloletej X. dva týždne v osobnej starostlivosti otca a jeden týždeň v osobnej starostlivosti matky budú aktuálne lepšie zabezpečené potreby tohto dieťaťa a tým aj zaručený jej zdravý duševný vývoj. Postupne môže prísť po uplynutí určitého časového obdobia k zmene vzťahu maloletej ku svojej matke, čo by malo byť prvoradým záujmom oboch rodičov. Súd prvej inštancie uviedol, že osobitnou úpravou osobnej starostlivosti počas vianočných prázdnin a sviatkov bude zabezpečené to, aby maloletá tieto sviatky trávila v domácnosti oboch svojich rodičov rovnomerne, tak, ako sa to už v minulosti, na základe dohody rodičov, realizovalo.

13. Pri rozhodovaní o výške výživného súd prvej inštancie vychádzal z tých skutočností, že príjem matky, v ktorej starostlivosti bude maloletá jeden týždeň je podstatne nižší ako príjem otca, v ktorého starostlivosti bude maloletá dva týždne a preto výživné ani jednému z rodičov neurčil. Zároveň prihliadol aj na ďalšie vyživovacie povinnosti matky a tiež na vyjadrenia rodičov, že sa ohľadne zabezpečovania potrieb pre maloletú X. dokážu dohodnúť a rovnomerne zo strany oboch rodičov tieto zabezpečiť. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok budú mať aj naďalej obaja rodičia, nakoľko pre iné rozhodnutie neboli zistené žiadne dôvody.

14. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol v zmysle § 52 Civilného mimosporového poriadku tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

15. Proti uvedenému rozsudku podala odvolanie matka v časti výroku II. o striedavej osobnej starostlivosti ohľadne jej rozsahu. Uviedla, že rozsudok nepovažuje za prospešný z pohľadu záujmov maloletej X.. Výsledky znaleckého dokazovania sa stali jediným kritériom rozhodnutia vo veci samej. Nariadený stykový režim spôsobí prehĺbenie ambivalencie medzi maloletou a ňou. Ona neregistruje u maloletej také želanie, ktoré sa stalo realitou v rozsudku. Nariadený stykový režim zbytočne a necitlivo búra to, čo osvedčil čas ako správne a pre maloletú prospešné. Žiadala, aby odvolací súd doplnil dokazovanie výsluchom maloletej X., bez prítomnosti rodičov a tak si urobil úsudok o tom, čo je v skutočnom záujme maloletej. Žiadala rozsudok v napadnutej časti zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

16. Otec sa k odvolaniu matky písomne vyjadril, žiadal napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť. Uviedol, že povrchnosť odvolania mu sťažuje sa k nemu riadne vyjadriť. Matka mal. dieťaťa odvolanie odôvodňuje len pár vetami. Uvádza, že „výsledky znaleckého dokazovania boli posudzované izolovane“ no neuvádza čo tým myslí. Uvádza, že súdom nariadená striedavá starostlivosť vraj „spôsobí prehĺbenie ambivalencie medzi maloletou a matkou“, toto však nijako neodôvodňuje. Navrhuje dokonca výsluch našej dcéry odvolacím súdom, hoci neuvádza ani len dôvod prečo by mala byť dcéra znovu vypočúvaná a k čomu by mala byť vypočúvaná. Matka mal. dieťaťa odvolanie síce formálne opiera o viaceré zákonné dôvody, tieto však nijako bližšie neodôvodňuje. Neuviedla v čom súd prvej inštancie nesprávne právne posúdil vec a nie je ani zrejmé o akej inej vade konania matka mal. dieťaťa v odvolaní píše. Matka mal. dieťaťa navrhuje súdu zrušiť rozsudok súdu prvej inštancie a vec vrátiť súdu prvej inštancie, hoci súčasne navrhuje odvolaciemu súdu vykonať vlastné dokazovanie výsluchom mal. dieťaťa na ktorom základe by mal odvolací súd sám rozhodnúť. Poukázal na to, že dôvody pre ktoré súd prvej inštancie zveril mal. dieťa do striedavej starostlivosti s nerovnomerným modelom striedania súd správne uviedol v bode 33

odôvodnenia rozsudku. Hlavným dôvodom pre ktorý súd uprednostnil nerovnomerný model striedania pred modelom rovnomerným je dlhodobo pretrvávajúci ambivalentný vzťah medzi matkou a dcérou. Napriek tomu, že si dcéru striedajú rovnomerne niekoľko rokov sa matke v rámci tohto modelu striedania nepodarilo odstrániť ambivalenciu, preto súd uprednostnil model nerovnomerný. Dôsledky ambivalencie maloletej k matke sú zrejmé zo všetkých prejavov dcéry, ktoré znalkyňa opisuje v posudku. Ide o dlhodobo pretrvávajúci „vnútorný konflikt s matkou“. Ambivalencia v prípade ich dcéry má žiaľ priamy negatívny vplyv na zdravie maloletej. Poukázal vyjadrenie znalkyne na poslednom pojednávaní, že u maloletej identifikovala neurotické prejavy v podobe žmurkania očí, či tikov. Napriek tomu, že týždňový interval realizujú od X/XXXX a krátky/dlhý týždeň od leta XXXX je stav kvality vzťahov medzi matkou a dcérou dlhodobo rovnako zlý - ambivalentný. Ambivalentný vzťah sa napriek M. rokom striedavky výrazne nezlepšil. Maloletá matku odmieta. Opakovane, dlhodobo a konzistentne sa vyjadruje, že chce žiť s ním a s matkou sa stretávať, kedy to ona bude považovať za vhodné. Ďalej otec uviedol, že opätovný výsluch maloletej, ktorý navrhuje matka mal. dieťaťa v jej odvolaní považuje za zbytočný a hlavne pre dcéru škodlivý. Poukázal na to, že dcéra bola v konaní opakovanie vypočutá či už prostredníctvom G., C. G. alebo znalkyňou, pričom jej názor sa nijako nezmenil.

17. Kolízny opatrovník k odvolaniu matky uviedol, že vzhľadom na znalecké dokazovanie a vyjadrenie súdnej znalkyni na samotnom pojednávaní, ktorá pracovala s dieťaťom a navrhla ako najhodnejšiu formu starostlivosti striedavú osobnú starostlivosť s tým, že by dieťa trávilo týždeň u matky a dva týždne u otca dieťaťa, pretože aj samotné dieťa prejavovalo vôľu tráviť viac času s otcom ako s matkou, je toho názoru, že táto forma je prospešná pre dieťa. Žiadal rozsudok ako vecne správny potvrdiť.

18. Krajský súd v Nitre ako odvolací súd (§ 34 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP) prejednal vec bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1, § 378 ods. 1, § 219 ods. 3 CSP) a bez potreby zopakovania alebo doplnenia dokazovania (§ 68 CMP), viazaný skutkovým stavom zisteným súdom prvej inštancie (§ 383 CSP) a bez viazanosti rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 65, § 66 CMP), po prejednaní veci urobil záver, že rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku je vecne správny, preto ho podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil. Odvolací súd zároveň aplikoval ustanovenie § 387 ods. 2 CSP, podľa ktorého ak sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody. Odvolací súd sa v danom prípade stotožnil s rozhodnutím súdu prvej inštancie ako aj s jeho odôvodnením, pretože urobil správny právny záver a svoje rozhodnutie odôvodnil v súlade s ním citovanými ustanoveniami Zákona o rodine. Obmedzuje sa len na konštatovanie správnosti napadnutého rozsudku, vrátane výroku o trovách konania, a na dôvazok dodáva nasledovné:

19. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

20. Podľa § 24 ods. 2 Zákona o rodine ak sú obidvaja rodičia spôsobilí dieťa vychovávať a ak majú o osobnú starostlivosť o dieťa obidvaja rodičia záujem, tak súd môže zveriť dieťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ak je to v záujme dieťaťa a ak budú takto lepšie zaistené potreby dieťaťa. Ak so striedavou osobnou starostlivosťou súhlasí aspoň jeden z rodičov dieťaťa, tak súd musí skúmať, či bude striedavá osobná starostlivosť v záujme dieťaťa.

21. Podľa § 24 ods. 5 Zákona o rodine súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti jedného z rodičov dbá na právo toho rodiča, ktorému nebude maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati. Rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, môže sa práva na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati domáhať na súde.

22. Podľa § 24 ods. 4 Zákona o rodine súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

23. Podľa § 28 ods. 1 Zákona o rodine súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa, zastupovanie maloletého dieťaťa, správa majetku maloletého dieťaťa.

24. Podľa § 28 ods. 1 Zákona o rodine rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

25. Podľa § 24 ods. 2 Zákona o rodine, podľa ktorého ak sú obidvaja rodičia spôsobilí dieťa vychovávať a ak majú o osobnú starostlivosť o dieťa obidvaja rodičia záujem, tak súd môže zveriť dieťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ak je to v záujme dieťaťa a ak budú takto lepšie zaistené potreby dieťaťa. Ak so striedavou osobnou starostlivosťou súhlasí aspoň jeden z rodičov dieťaťa, súd musí skúmať, či bude striedavá osobná starostlivosť v záujme maloletého dieťaťa. Právna úprava zakotvená v § 24 ods. 2 Zákona o rodine korešponduje s Dohovorom o právach dieťaťa prijatým 20. novembra 1989, ktorý v článku 3 ods. 1 určuje, že záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, či je už uskutočňovaná verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi. Článok 8 ods. 1 Dohovoru predpokladá, že štáty, ktoré sú zmluvnou stranou Dohovoru, vynaložia všetko úsilie na to, aby bola uznaná zásada, že obaja rodičia majú spoločnú zodpovednosť za výchovu a vývoj dieťaťa a základným zmyslom starostlivosti musí byť pritom záujem dieťaťa. Rovnako aj listina základných práv a slobôd vo svojom článku 32 ods. 1 v spojení s ods. 4 určuje, že rodičovstvo a rodina sú pod ochranou zákona, pričom starostlivosť o deti a ich výchova je právom rodičov, deti majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť.

26. V zmysle čl. 5 Zákona o rodine záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä úroveň starostlivosti o dieťa, bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného citového vývinu dieťaťa, okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa, ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou, podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj jeho schopností a vlôh, názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny, podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami, využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností. V zmysle vyššie uvedeného ako aj na podklade prešetrovania pomerov na strane otca a na strane matky, i po preštudovaní znaleckého posudku vypracovaného znalkyňou T. E. V., odvolací súd urobil záver, že v súčasnosti je v najlepšom záujme maloletého dieťaťa, aby bolo v striedavej starostlivosti oboch rodičov v rozsahu dva týždne u otca a jeden týždeň u matky. Pri prijatí tohto záveru odvolací súd rovnako ako súd prvej inštancie vychádzal prioritne zo znaleckého posudku a z vyjadrení maloletej pred kolíznym opatrovníkom a pred znalkyňou. Maloletá sa vyjadrila, že chce byť viac s otcom. K matke má ambivalentný vzťah, je sklamaná z jej odchodu a založenia novej rodiny, doposiaľ nemá túto skutočnosť spracovanú, doposiaľ nie je stotožnená s touto životnou zmenou. V mnohých smeroch vníma správanie matky so sklamaním a negatívnym postojom (nehrá sa s ňou, v obchode si dáva tajne veci do tašky, nedodrží sľuby). Maloletá nemá k matke negatívny vzťah, ale viac je viazaná na otca, prostredie u otca, kde vyrastá od narodenia. Rozdielny vzťah má aj k starým rodičom zo strany otca a zo strany matky, v ktorých domácnosti sa necíti dobre.

27. Odvolací súd záverom poznamenáva, že vzhľadom na vek maloletej je v súčasnosti prioritné brať ohľad na jej vnímanie a prežívanie v zmysle jej vyjadrení v priebehu konania. Keďže sa maloletá vyjadrila pred kolíznym opatrovníkom opakovane, i pred znalkyňou, ktorá má odborné vzdelanie pre posúdenie jej vyjadrenia a správania, nie je dôvodné, aby maloletá bola vypočúvaná priamo súdom a tým vystavená negatívnemu vplyvu na jej psychiku. Matka má do budúcnosti možnosť pracovať na zlepšení vzťahu maloletej k nej, na získaní dôvery maloletej k nej a tak vytvoriť podmienky pre zmenu striedavej starostlivosti rovnakým dielom otca i matky.

28. Vzhľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti odvolací súd vzhliadol rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch za správny, preto ho v zmysle § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

29. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP a § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu.

30. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419, § 420, § 421 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).
Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).